

Nacka tingsrätt

Mark- och miljödomstolen

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2016-11-15
MÅLNR: M 1333-11
AKTBIL: 437

Mål nr M 1333-11, Svensk Kärnbränslehantering AB, angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till anläggningar som ingår i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall; synpunkter på protokoll från muntlig förberedelse

Svensk Kärnbränslehantering AB ("SKB") anmäler följande synpunkter på aktbil 434 (protokollet från den muntliga förberedelsen 2016-11-02).

Sid 2 – Ändamålsenliga begrepp

Kärnbränsleförvaret och SFR utgör ändstationer (slutförvar) i hanteringskedjan av två helt separata typer av radioaktivt avfall. Slutförvaret för använt kärnbränsle ("Kärnbränsleförvaret") ingår i ett mål (M 1333-11) som omfattar flera anläggningar i systemet för slutligt omhändertagande om använt kärnbränsle enligt den metod som benämns KBS-3. Det målet kan därför benämnas "KBS-3-målet".

Sid 3, st 5 – Samband mellan KBS-3-målet och SFR-målet

Frågan gäller ett eventuellt samband mellan Kärnbränsleförvaret (del av KBS-3-målet) och SFR. Det finns inget tekniskt samband mellan dessa anläggningar eller verksamheter. Respektive verksamhetsområde kommer att vara tydligt avgränsat med eget staket och eget fysiskt skydd¹. Inom respektive verksamhetsområde kommer att anläggas upplagsytor för de

¹ Se SSMFS 2008:1 beträffande fysiskt skydd

bergmassor som uppkommer vid anläggningsarbetena för respektive slutförvar. Hamnen är och kommer även i framtiden att vara avgränsad med ett staket.

Sid 3, st 6 – Bullerkällor

Bullerkällor från hamnverksamheten kan samverka med bullerkällor från verksamheten vid SFR men inte med bullerkällor från verksamheten vid Kärnbränsleförvaret.

Sid 4, st 1 - Tidplan för SFR-prövningen

SKB har idag begärt anstånd med ytterligare komplettering av ansökan till den 15 maj 2017, dvs. samma tid som gäller för komplettering av KTL-ansökan. Vid möte mellan SKB och SSM har ansetts realistiskt att kungörelse av KTL-ansökan kan ske tidigast hösten 2017. Mot bakgrund härav vidhåller SKB att det är troligt att huvudförhandling i SFR-målet kan hållas först under 2018.

Sid 4, st 3 – Scenarier för gemensam handläggning

Det bör understrykas att SKB inte ser något scenario där det skulle vara lämpligt att handlägga KBS-3-målet och SFR-målet gemensamt, inte ens efter vederbörliga regeringsprövningar.

Sid 6, st 1 - Utökad kapacitet i Clab (domstolens fråga 3)

Clab (mellanlagret för använt kärnbränsle i Oskarshamn) har för närvarande tillstånd att ta emot 8 000 ton använt kärnbränsle. SKB beräknar att den tillåtna mängden kommer att uppnås omkring år 2023. SKB har därför (i mål M 1333-11) yrkat tillstånd att utöka lagringen till 11 000 ton. Den utökade lagringen kan åstadkommas i den befintliga anläggningen utan ombyggnad eller andra fysiska förändringar av denna.

Handläggningen av KBS-3-målet har dragit ut på tiden. Om handläggningen fördröjs ytterligare finns risk att högsta mängd enligt gällande tillstånd uppnås innan ett nytt tillstånd till ökad kapacitet kan tas i anspråk.

SKB har i tillståndsprovningen hos SSM (enligt KTL) framställt motsvarande yrkande om utökad lagring i Clab till 11 000 ton. SSM:s strålsäkerhetsrelaterade granskning och provning av det yrkandet bygger på att också Clink² genomförs. En strålsäkerhetsrelaterad provning av en ökad lagring i Clab fristående från Clink skulle alltså kräva att SKB utarbetar ett nytt underlag. Ett sådant yrkande *måste* prövas av regeringen och skulle i praktiken, med beaktande av att nytt underlag måste utarbetas och granskas, innebära flera års förlängning av provningen av utökad lagringskapacitet i Clab.

I provningen av KBS-3-systemet enligt MB och KTL står det klart att utökningen av lagringskapacitet i Clab är tidskritisk. För en säker drift av landets reaktorer måste använt kärnbränsle från de små bassängerna vid reaktorhallarna på kärnkraftverken löpande kunna tas emot för mellanlagring vid Clab. På grund av den förtida stängningen av reaktorer vid Oskarshamn och Ringhals kommer dessutom större mängder använt kärnbränsle att behövas tas emot tidigare än annars.

Med hänsyn till läget i KTL-provningen anser SKB sammanfattningsvis att en ytterligare fördröjning av handläggningen av KBS-3-målet skulle medföra risk för att den tillståndsgivna lagringskapaciteten i Clab inte kan utökas i takt med att behovet av utökad lagring uppkommer.

Sid 6, st 4 och 5 – Provning enligt Natura 2000 (domstolens fråga 5)

SKB hänvisar till de tillagda bilderna 19-29 i bifogade ppt-presentation och tillägger följande:

I stycke 5 rad 4 står ... ”samtliga verksamheter bedrivs *tillsammans*.” SKB anser att det rätteligen bör stå ... ”samtliga verksamheter bedrivs *samtidigt*.” SKB vill i det sammanhanget framhålla att de olika verksamheterna har olika karaktär, intensitet och varaktighet i tiden vilket innebär att provningen skiljer sig åt i de olika målen.

² inkapslingsanläggningen

I KBS-3-målet (M 1333-11) avser det reservationsvisa yrkandet risk för påverkan på Natura 2000-området Kallriga Fjärden till följd av bortledning av grundvatten samt risk för övergödningspåverkan på Natura 2000-områdena Kallriga Fjärden och Skaten-Rångsen till följd av utsläpp av kväve. Den verksamhet som är relevant för bedömningen av påverkan kommer att pågå under Kärnbränsleförvarets uppförande och hela drifttid, dvs. cirka 50 år.

I SFR-målet (M 7062-14) avser det reservationsvisa yrkandet risk för påverkan på fågellivet i Natura 2000-området Forsmarksbruk till följd av buller vid anläggningsarbeten och hantering av bergmaterial inom SFR:s anläggningsområde samt risk för övergödningspåverkan på Natura 2000-områdena Kallriga Fjärden och Skaten-Rångsen till följd av utsläpp av kväve. Den verksamhet som är relevant för bedömningen av påverkan kommer att pågå under uppförandeskedet för SFR-utbyggnaden, dvs. cirka fem år.

I hamnmålet (M 6009-16) avser det reservationsvisa yrkandet risk för påverkan på fågellivet i Natura 2000-området Forsmarksbruk till följd av buller från fartygstransporter och hantering av bergmaterial inom hamnområdet. Den verksamhet som är relevant för bedömningen av påverkan kommer att pågå under uppförandet av SFR-utbyggnaden samt under uppförandet och driften av Kärnbränsleförvaret.

SKB:s underlag gör det möjligt att i varje enskild ansökan bedöma det ”påverkanstillskott” som den relevanta verksamheten innebär, för sig eller kumulerat med påverkan från de övriga verksamheterna, för att i vart och ett av målen kunna göra en fullständig, exakt och slutlig bedömning av påverkan på de respektive Natura 2000-områdena.

SKB vill framhålla att SKB anser att prövningsunderlaget visar att ingen av de sökta verksamheterna, ensam eller i förening med andra pågående eller planerade verksamheter, kan antas på ett betydande sätt påverka miljön i något av de berörda Natura 2000-områdena. Yrkandena om tillstånd enligt Natura 2000 har därför framställts reservationsvis i syfte att tillhandahålla ett fullständigt prövningsunderlag.

Sid 6, st 6 Antal prövningstillfällen (domstolens fråga 6)

I vardera av KBS-3-målet (M 1333-11) och SFR-målet (M 7062-14) kommer domstolen i sina respektive yttranden till regeringen att redovisa en bedömning rörande den sökta verksamhetens påverkan m.m. (som underlag för beredningen av regeringens tillåtlighetsbeslut). När regeringen fattat beslut om tillåtlighet kommer domstolen, genom dom med villkor, att slutligt pröva den sökta verksamhetens påverkan m.m.

I hamnmålet (M 6009-16) blir det fråga om prövning vid ett tillfälle, dvs. i samband med dom med tillstånd och villkor.

Stockholm den 15 november 2016

Svensk Kärnbränslehantering AB, genom

Per Molander
(enligt fullmakt)

